

Home > Röportaj

İstanbul'u Kanatları Altına Alan Ressam İrem Çamlıca: İstanbul Yeri Göğü Altın Şehir

— 12 Temmuz 2021 in Röportaj

Tarihsel geçmişiyle ve günümüzde her zaman ticari ve toplumsal, sosyal yapısıyla cazibe merkezi olmayı sürdüren İstanbul sanatsal alanında da cazibeliğini sürdürmeye devam ediyor.

Yeni kuşak ressamlarından İrem Çamlıca da merkezine İstanbul'u alarak İstanbul'un vazgeçilmez bir kent oluşunu bu nedenle sosyal ve toplumsal yapısını irdeliyor.

Düřüncelerini yansıtmaktan çekinmeyen sanatsal yorumuyla İstanbul'u anlatan İrem Çamlıca ile gerçekleştirdiğimiz söyleşiyi beğenerek okuyacağınızı umuyoruz. İyi Okumalar.

İlk serginizi açtığınızda neler hissettiniz? O anki; hislerinizi, telaşınızı, sanatseverler ya beğenmezse gibi düşüncelerinizi, ruh halinizi anlatır mısınız? Ve sergi sırasında ve sergi sonrasında beklentileriniz, karşılaştığınız olumlu veya olumsuz sorunlar oldu mu?

Aslında sadece ilki değil, her sergi ayrı bir heyecan, bu sergiye indirgemek istemem. Farklı yerlerde oldukları için hepsi çok ayrı deneyimler oldu. Sergiye hazırlık süreci çok daha yoğun bir çalışma gerektiriyor. Sanatseverler ya beğenmezse gibi bir düşüncem hiç bir zaman olmadı. Hızlı tüketim zamanındayız ama çok detaylı çalıştığım ve bir anda algılanması kolay resimler yapmadığım için ilk bakışta resimdeki detayları görebilecekler mi diye merak ederim. Sanatseverlerin sadece görsel olarak bir resmi algılamalarının ötesinde, resmin onlarda çağırttığı duyguları ve düşünceleri de önemsiyorum. Resimlerimin alt metinlerini hissettiklerinde veya okuduklarında mutlu oluyorum. Zaten sergimde de web sitemde de her zaman bir takım yazılı açıklamalar sunarım. Resimlerin yarattığı duyguyla beraber düşüncelerin de bir şekilde izleyici tarafından algılandığını gördüğümde sergi sürecinden memnun oluyorum. Çok çeşitli ülkelerden ve kültürlerden insanlara ve yaş aralıklarına hitap eden evrensel bir algıyla resim yaparak beğeni ve takdir gördüğümü tüm sergilerimde gözlemleyebildiğim için mutluyum.

İlk serginizden sonra kendinizce çıkardığınız dersler oldu mu? Veya bir daha şuna benzer şeyler yapmam ya da şöyle ilerlesem daha iyi olur gibi muhasebe oluştu mu?

Ben ne yapacağımı önceden planlayıp aynı zamanda düşünsel olarak da bir yol belirleyerek çalışıyorum. Bu planlar, süreç içerisinde de şekil alıyor tabii ki ama önümdeki yıllar boyunca nasıl bir yol çizeceğimi önceden ana hatlarıyla belirlemiştim. Önceden planladığım gibi, sanatçı söylemimi 10 yılda, hem aralarında bağ olan sergilerle hem de yazılı şekilde ifade ederek tamamladım.

Dalgaların ve suyun metaforunu toplumsal bellekte nasıl değerlendiriyorsunuz? Size göre buradan çıkış nasıl olmalı? “Aşk Bir Havuz Problemi” serginiz bireyden topluma nasıl yansıyor?

Ego – ruh ilişkisini düşünerek yaptığım bu eserin pandemi süreciyle de çok iyi örtüştüğünü düşünüyorum. Eserin modüler bir kurulumu var, 150 adet tuvalin bir araya gelmesiyle bir havuz oluşuyor. Bunlar egolarından arınmış ve bir olduklarının bilinciyle bütünü oluşturan ruhu ifade ediyor. Aynı bu eserin anlatımı gibi, pandemi sürecinde de bir kişiyi etkileyen durum herkesi etkiliyor. Sadece pandemi değil toplumsal her süreçte bunun bilincinde olarak, egoyu merkeze almak yerine toplumsal bir faydayı merkeze alarak hareket edilmesinin önemini de vurguluyor.

“Gerçek Aşkın Kâinatı” nı da topluma ne mesajlar veriyorsunuz? Verdiğiniz mesajlar topluma ulaşiyor mu? Veya toplum bu mesajı ne kadar alabiliyor?

Gerçek Aşkın Kâinatı çok zorlayıcı bir şekilde algılanabilecek detaylar, mekânsal geçişler ve dönüşümler barındırıyor. Gerçek Aşk yazısı ise ancak belli bir açıyla resme ışık vurduğu zaman okunabiliyor. Burada bahsedilen, insani aşkı da aşım ilahi bir aşka dönüşen bir aşk. İnsanların bu konuda inancı her ne kadar azalsa da bu bir gerçek. Gerçek Aşk emek ve sabır istiyor. Bu yüzden resim de çok detaylı; resmi yaparken harcadığım emek gibi, sanatseverlerin de eseri dikkatli bir şekilde incelerken emek sarfetmesi gerekiyor. Bu konularla ilgili insanlara bu mesajın geçtiğini biliyorum. Genel bir bakışta ise sadece çok ayrıntılı ve çok emek olduğunun algılandığını düşünüyorum. Sadece bu da insanlarda bir etki yaratabilir. Detaylı olarak inceleyenlere teşekkür ederim.

“İstanbul Kanatlarımda” Serginizi hazırlarken o an İstanbul’u kanatlarınızın altına nasıl aldınız? Neler hissettiniz de İstanbul’u kanatlarınız altına almaya karar verdiniz?

İstanbul Kanatlarımda sergisi bu bahsettiğim sergiler arası düşünsel köprüde son basamaklardan biriydi. Yerkürede bulunurken işlediğim konulardan ve farkındalıklardan sonra sanki kâinata açılan bir geçişi temsil eden bir sergi gibi oldu. Bu sergide, İstanbul’u kanatlarıma alırken daha soyut kavramları da resmettim. Bu yüzden İstanbul’u kanatlarıma alarak kâinata uzanan bir yolculuğa çıktım. İstanbul da birçok açıdan bir geçiş ve dönüşüm şehri olduğu için bu anlatıyla çok iyi örtüştü.

“Kıtalar Buluşur Aşıklar Kavuşur” Bu çalışmaya göre “Aşıklar” gerçekten kavuşabilecek mi? Buradaki dünyanızdan veya çıkmış olduğunuz yolculuktan bahseder misiniz?

Dünyanın çeşitli yerlerine gittiğimde her zaman dönmek istediğim şehir İstanbul oluyor. Bu yüzden yurt dışında uzun süreli kalsam bile onları yolculuk olarak sayıyorum. Bu resimde de kıtaların buluştuğu yer İstanbul. Kıtalar, kavuşması imkansız gibi görünen iki aşığı temsil ediyor ve aşıklar kıtaların buluştuğu İstanbul’da kavuşup bir oluyorlar. Gerçek aşıklar mutlakta er ya da geç kavuşuyorlar.

“Yeri Göğü Altın Şehir” derken, bugün İstanbul’a baktığınızda neler görüyorsunuz? Toplumsal yapı gerçekten altın şehir mi? Ya da Halk arasında söylendiği gibi ‘Taşı toprağı altın İstanbul’ aynı düşünceyi paylaşabiliyor musunuz? Günümüzde “Yeri Göğü Altın Şehir” Rantlarla talan olmuşken ressam olarak neler dersiniz?

Evet, bu resmin adı bu söze bir gönderme. Aslında İstanbul hala birçok insana fırsat sunan bir şehir. Başka bir şehirden çıkış yapanların bile yolu bir şekilde İstanbul’a düşüyor. Bu anlamda bu söz hala geçerli. Yeri Göğü Altın Şehir derken İstanbul’un dünyadaki tarihsel önemine ve kilit bir nokta oluşuna da gönderme yapıyorum. İstanbul’un taşı toprağının altın oluşu zaten onu bir rant merkezi haline getiriyor. İstanbul’da doğa ile uyumlu bir yaşam sürülüyor elbet ama bu kadar hızlı büyüyen bir şehirde bunların olması çok olası. Bence İstanbul tüm bunlara rağmen asla güzelliğini kaybetmeyen kadim ve muazzam bir şehir. Türkiye, her noktası turizm cenneti olacak kadar harika yerler barındırıyor. Her yeri çekim noktası haline getiren bir yapıyla nüfusun daha dengeli bir dağılımı olması da çözümleri beraberinde getirebilir.

Yurt dışında yaşamış bir sanatçı olarak ülkemizdeki sanatçılarla yurtdışındaki sanatçılar ve sanatseverler arasındaki farkları anlatır mısınız?

Her ülkede birçok farklı kurum, sanatçı ve sanatsever var, genelleme yapmayı çok istemem ama benim gözlemlediğim Avrupa'da anlayış olarak teorik bir takım çıkarımlara, plastik dil kadar önem verildiği. Amerika'da güncel durumlarla ilgili müze sergilerinde yer alan eserler dışında, galeri dünyasında sanat alıcılarının eğilimlerine göre şekil alan, daha çok görsel dile, malzemeye odaklı bir piyasa olduğunu düşünüyorum. Türkiye ise anlayış olarak tam ortalarında bir yerde diyelim.

Bir çalışma üzerinde çalışırken ciddi emek verirsiniz. Fakat o an geliyorsa ki gözden kaçırdığınız veya bu olmadı, yeniden başlayayım dedikleriniz oluyor mu?

Ben zihnimde resmi planladıktan sonra direkt tuvale çiziyorum ve boyuyorum. Zihnimdeki genel plan ve kompozisyonu uygulamakla birlikte detaylar o anın akışıyla da ortaya çıkıyor.

Ülkemizde ve dünyada beğendiğiniz veya örnek aldığınız ressam kimlerdir?

Rönesans döneminden Hieronymus Bosch favorim. Modern dönemden Max Ernst, Gustav Klimt, René Magritte, M.C. Escher; Antoni Gaudí; çağdaşlardan ise Yayoi Kusama, Takashi Murakami, Pipilotti Rist ve Anish Kapoor en beğendiğim sanatçılardan. Ülkemizde çok değerli ve kendilerinden ders alma şansına sahip olduğum hocalarım var; Süleyman Saim Tekcan, Balkan Naci İslimyeli, Mustafa Pilevneli, Hasip Pektaş, Eda Tekcan, Emine Tusavul, İsmail Avcı, Basri Erdem, Seyyit Bozdoğan, Yunus Güneş benim için önem arz eden sanatçılar.

Genel anlamda dünyadaki ve ülkemizdeki sanatçılar toplumsal mesajlar veriyor. Sizin mesajlarınız veya yolculuğunuz nasıl seyrediyor ya da seyretmeye devam edecek?

Teorik bir anlatı üzerinden resim serileri/sergileri arasında bağ kurduğum uzun süren çalışmam, bu teorinin bir sonuca varmasıyla tamamlandı. Bu da en büyük eserin kâinatın kendisi olduğudur. Bunun üstüne söyleyebileceğim başka bir söylem yok. Ben bu şekilde hakkı hakka teslim ettikten sonra aşk için resimler yapmayı planlıyorum. Murat Revo tarafından adıma yazılmış bir şiir kitabı bulunuyor. Sırada bu şiirlerin resimlerini yapmak var. Kendim resim yapsam bile her zaman en süptil sanatın şiir olduğunu düşünmüşümdür. Bu yüzden şiirleri resmetmek benim için çok değerli.

Güncel Kadın okuyucularına ne gibi mesaj vermek istersiniz?

Güncel Kadın okuyucularına kadına şiddetin olmadığı, kadınların da erkekler kadar özgür olabildiği, kadına saygının olduğu, güzelliklerle ve sanatla dolu bir dünya diliyorum.